

VAŠKI DAN V

ŠTEVANOVCIH

STR. 3

VIII. Metko

**imamo radi,
slovenščine pa**

ne (preveč)

STR. 7

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 18. julija 2013 ☼ Leto XXIII, št. 29

Veleposlanica Darja Bavdaž Kuret prejela madžarsko odlikovanje

Madžarski minister za zunanje zadeve János Martonyi je veleposlanici Republike Slovenije na Madžarskem Darji Bavdaž Kuret 27. junija 2013 izročil odlikovanje Križ srednje stopnje Madžarskega reda za zasluge. Predsednik države János Áder je veleposlanico Bavdaž Kuret odlikoval za njeno predanost in vztrajnost pri poglobitvi in krepitvi slovensko-madžarskih odnosov.

Darja Bavdaž Kuret je svoj mandat na Madžarskem nastopila maja leta 2009. To je bilo njeno prvo službovanje v sosednji državi Slovenije, in v državi, kjer živi slovenska manjšina, čeprav se je v času službovanja na Švedskem že srečevala s slovenskimi izseljenci in zdomci. Bavdaževa je v času svojega dela namenila veliko pozornosti slovenski manjšini na Madžarskem, pomagala pri reševanju položaja manjšine in spodbujanju čezmejnega sodelovanja z madžarsko manjšino v Sloveniji.

Slovenija in Madžarska sta sosednji državi, partnerici v Evropski uniji in zaveznici v Natu. Državi imata dobre sosedske odnose, kar je ključnega pomena tudi za razvoj manjšin na obeh straneh meje. Veleposlanica je poudarila, da obstoj manjšine pomeni dodano vrednost, saj prispeva k

Veleposlanica Darja Bavdaž Kuret z madžarskim zunanjim ministrom Jánosom Martonyijem ob prevzemu visokega madžarskega odlikovanja

multikulturalnosti okolja in omogoča širok spekter sodelovanja ob meji, ne samo na področju manjšinskega sodelovanja, temveč tudi na gospodarskem in kulturnem področju, pri različnih čezmejnih projektih, ki jih pogosto finansira Evropska unija.

Veleposlanica Darja Bavdaž Kuret je kmalu po predaji akreditivov takratnemu predsedniku republike László Sólymu obiskala Porabje in se je na terenu seznanila s stanjem zaščite slovenske manjšine. Vtis veleposlanice ob njenem obhodu je, da je bilo pred štirimi leti veliko več težav in odprtih vprašanj, predvsem

glede finansiranja aktivnosti manjšinskih organizacij, vendar ugotavlja, da so v zadnjih štirih letih stvari šle na bolje, čeprav še vedno so odprta vprašanja, zlasti sistemsko finansiranje manjšinskih organizacij.

Po mnenju veleposlanice je pomemben element dvostranskega sodelovanja gospodarsko sodelovanje. Madžarska predstavlja za Slovenijo 5. oziroma 6. največjo trgovinsko partnerico, obseg blagovne menjave je 1,6 milijarde evrov.

Bavdaževa ocenjuje, da je bil v zadnjih štirih letih kulturni dialog med državama dinamičen, kar med drugim zaznamuje

tudi uspešna organizacija Dnevoev slovenske kulture v Budimpešti leta 2011 v sodelovanju Veleposlaništva RS v Budimpešti in mesta Ljubljane, kulturni dogodki ob slovenskem kulturnem prazniku. V času mandata veleposlanice je bilo prevedenih tudi več slovenskih knjig v komercialni izvedbi, med drugimi deli Draga Jančarja in Dušana Šarotarja. V sodelovanju veleposlaništva in madžarskega Inštituta in muzeja vojaške zgodovine je izšel tudi prevod knjige dr. Vasje Klavore »Doberdob. Kraško bojišče, 1915-1916«. Dosežen je bil tudi napredek pri skupnem projektu izdaje velikega slo-

vensko-madžarskega, madžarsko-slovenskega znanstvenega slovarja.

Veleposlanica je povedala, da sta se državi začeli tesneje povezovati tudi na področju znanosti, inovacij in tehnologije. 29. maja letošnjega leta so Ministrstvo za zunanje zadeve RS, javna agencija SPIRIT, slovensko veleposlaništvo v Budimpešti in Madžarski urad za inovacije (NIH) v Budimpešti pripravili prvi Slovensko-madžarski inovacijski forum, na katerem so sodelovali predstavniki slovenskih in madžarskih raziskovalnih inštitutov, vladnih institucij in podjetij.

Dvostranske odnose utrjuje pogosta srečanja predsednikov držav. V zadnjih štirih letih se je zvrstilo kar 8 srečanj na tej ravni, med katerimi je bil izjemnega pomena skupni obisk v Porabju in Prekmurju obeh predsednikov držav, predsednika RS dr. Danila Türka in predsednika Madžarske Péla Schmita. Poleg srečanj predsednikov držav je veleposlanica poudarila še, da sta se v Monoštru 8. februarja 2013 srečala minister za razvoj človeških virov Madžarske Zoltán Balog in minister za izobraževanje, znanost, kulturo, in šport RS Žiga Turk.

(Se nadaljuje na 2. strani)

Nove knjige

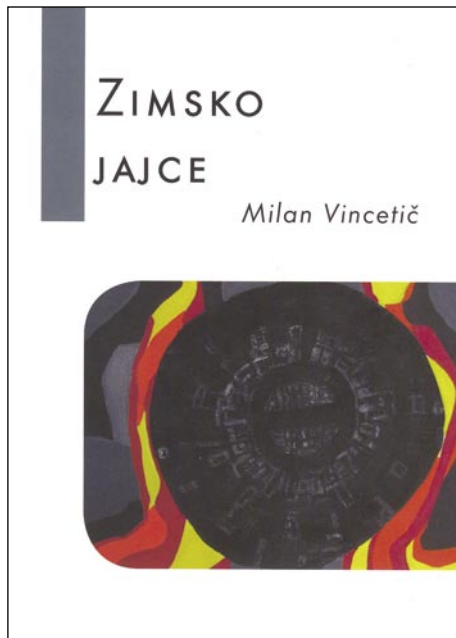
MILAN VINCETIČ: ZIMSKO JAJCE – ZGODBE ZAMOLKLIH TONOV

Tokrat ne predstavljamo Milana Vincetiča kot odličnega in prepoznavnega slovenskega pesnika, marveč kot avtorja kratkih zgodb, zbranih pod naslovom *Zimsko jajce*. V knjigi, ki je izšla pri mariborski Založbi Litera, je v sporočilni literarni krog zaokroženih devet zgodb, Katja Klopčič Lavrenčič pa je spremni tekst naslovila s *Pristni svetovi različnih strasti*. Avtor je odbral dovolj samosvoje naslove različno dolgih zgodb: *Kraljica od Congo*, *Milost očeta Otmarja*, *Timurlenkov šah*, *Vranarka*, *Zimsko jajce*, *Rdeča nuna*, *L'heure blue*, *Daltonizem Nikole Tesle* in *Smrt odiralca kengurujev*.

Za naslov devete zbirke kratkih zgodb je Milana Vincetiča navdihnila ena od Febergéjevih umetnin z istim imenom – njegovo *Zimsko jajce*. Na zunaj spominja na zaledenelo pokrajino, ko se odpre, pa se v njem zablesti košarica več kot tisoč drobcenih diamantnih vrtnic. Toda če, kot opisuje Katja Klopčič Lavrenčič, *Zimsko jajce* osvobodimo navezave na eno največjih dragocenosti ruskega zlatarskega mojstra, to v naslovu Vincetičeve zbirke ne obeta veliko izpolnjenih upov, saj jajce sredi zime pričakata prevelik hlad in negostoljubno okolje. »Kratke zgodbe, zbrane v tej zbirki, resnično resonirajo v zamolkljivih tonih, življenja njihovih (anti)junakov še največkrat vzvalovijo zaradi strasti, tudi potlačene ali zanikane, ki je običajno uničujoča.«

Odnosi med moškim in žensko so razjedeni, med njimi običajno vladajo odtujenost, nezmožnost komunikacije in hlad. »Osrednjo vlogo imajo ženske, celo kadar niso v prvem planu. Markantne in nenavadne – dve posebej iz-

stopata zaradi svojih poklicev, mesarka in paznica v zaporu – ki vodijo življenja moških v svoji bližini ter jih usodno zaznamujejo s tem, da v njih izzovejo divje ljubosumje, pa čeprav potem sprenevedavo zatrjujejo, da nevede, s tem da v njih vzbudijo tiho in naivno

upanje, da bi jih utegnili prav oni rešiti, čeprav gospe in gospodične tega pravzaprav sploh ne potrebujejo.«

Zgodbe, v katerih avtor glavno vlogo pripiše moškemu, nosijo nekoliko drugačen pečat. »Takšna in drugačna (ne)realizirana spolna hrepenenja so znova gonilo dogajanja, vendar se pripovedovalčev pogled skorajda neopazno razširi na okolico in poda širšo družbeno sliko, ki je prav tako nelaskava.«

V *Milosti očeta Otmarja* osrednja vloga pripade moškemu, duhovniku, ki podleže skušnjavi in se zaplete z begunko, a njegova dejanja vsaj sprva motivira želja, da bi dekletu pomagal. Ob stisku rok na koncu zgodbe pa posumimo, da se je med njima spletla vez. Enako naj bi bilo pri *Vranarki*; ko Gojka zapusti žena, je to na zgodbeni ravni reducirano na raven pripetljaja, ko pa se ta profesor zaplete z dekletom, ki »ima obraz, kot bi

mu zmeraj šlo na jok,« vendar le nekje pritajeno ždi upanje. »Vincetičeve zgodbe torej razkrivajo, kakšno življenje brbota pod površjem in kakšne strasti uravnavajo ravnanja ljudi, hkrati pa pogosto ne ponudi le vivisekcije problematičnih odnosov, ampak tudi neopazno kritiko (največkrat) provincialnega okolja, v katerem se mimogrede razbohotijo zbadanja in zmerjanja, denimo v *Kraljici od Congo*, s skopimi potezami pričara dušiče vzdušje izoliranega samostanskega okolja, zapora in zaprtega oddelka območne psihiatrije (prav v slednjem ni

ostalo niti sledi upanja).« Posebno poglavje, ko pišemo o Vincetičevi prozi in poeziji, je njegov jezik, morda bolje rečeno odnos do jezika. Če se izognemo strokovni terminologiji, potlej smemo reči, da je Vincetičev pristop resno, zavzeto in dosledno inovativen in prepoznaven. To velja tako za prozo, še posebej pa za poezijo. Občutek pri branju je, da mu gre za nekaj več, za mnogo več, kot je nizanje sporočila v pesmi ali tkanje vsebine v zgodbi. Enako stališče zastopa tudi, ko je urednik knjižnih novosti, bodisi pesniških in tudi proznih. Milan Vincetič od jezika zahteva več in vanj tudi vrača več s svojo poetično zgodbo. Tako, da je v branju *Zimskega jajca* najmanj dvojni užitek: razgrinjanje zgodbe, pogosto pretkane s cinizmom ali na videz prikrite s hudomušnostjo in humorjem in novega v jeziku.

Ernest Ružič

Veleposlanica Darja Bavdaž Kuret prejela madžarsko odlikovanje

(Nadaljevanje s 1. strani)

Veleposlanica se je na Madžarskem počutila dobrodošlo, naletela je na pozitivne odzive na vse pobude na vseh področjih (političnem, gospodarskem, znanstvenem), med Porabskimi Slovenci pa se je počutila doma.

Ocenjuje, da so aktivnosti Porabskih Slovencev vedno bolj pestre, počasi se izboljšuje tudi njihov gospodarski položaj. Pri razvoju slovenske manjšine imajo izjemno vlogo projekti Razvojne agencije Slovenska krajina. Pomemben je tudi projekt vzorčne kmetije, ki ga finansira Ministrstvo za kmetijstvo RS, in katerega prva faza bo že letos zaključena. Cesta med Verico

in Gornjim Senikom bo okrepila povezanost Porabja.

Veleposlanica meni, da se z volitvami v naslednjem letu odpirajo nova vrata za slovensko manjšino na Madžarskem, saj bo lahko izvolila zastopnika v Parlamentu. To se bo namreč zgodilo prvič, da bodo imeli Porabski Slovenci priložnost neposredno sodelovati v madžarskem Parlamentu.

Veleposlanica Darja Bavdaž Kuret bo svoj mandat v Budimpešti končala s koncem julija, na njeni nadaljnji diplomatski poti ji želimo v imenu Porabskih Slovencev veliko uspeha in zadovoljstva.

I. Pavlič in D. Gašpar

Srečanje pevcev in godcev v Vurberku

Kulturni dom v Vurberku je v soboto, 6. Julija, združil ljudske pevce in godce iz kar 18 krajev. Srečanje se je odvijalo četrtič in so se ga letos udeležile tudi Ljudske pevke Zveze Slovencev Števanovci.

Ob začetku prireditve je nastopajoče skupine pozdravil župan občine Duplek, Mitja Horvat. »Druži nas petje in dobra volja in to moramo prenesti na mlade rodove širom po Sloveniji« – je povedal navzočim.

Vsaka skupina je zapela oziroma zaigrala dve pesmi, Ljudske pevke iz Števanovcev pa tri, ker so prišle od najdalj in so doživele velik uspeh. Pohvaljene so bile, da so pele v lepem porabskem narečju.

Druženje pevcev v Vurberku ima pomembno vlogo pri tem, da se ljudske pevske skupine lahko predstavijo drugim in vzpostavljajo stike med sabo. Števanovske ljudske pevke so glede na njihov uspešen nastop na tem srečanju dobile kar tri povabila.

Ob koncu programa so se pevci z odra preselili k prijetnemu druženju ob mizah, kjer se je prepevanje tudi nadaljevalo.

Skupinam se je za sodelovanje zahvalil predsednik Društva upokojencev v Vurberku Jože Sakelšek, ki je zbere povabil tudi na naslednje srečanje. »Več nas bo, lepše nam bo« – je zaključil.

NVN

VAŠKI DAN V ŠTEVANOVCIH

V nedeljo, 23. junija 2013 ob 13. uri so se začele v Števanovcih prireditve ob letošnjem vaškem dnevu, in ob tej priliki smo odkrili spominski steber z napi-

okusna enolončnica.

Uradni program se je začel s sveto mašo, kjer so somaševali župniki Viljem Hribernik, Tibor Tóth in Dejan Horvat, in na kate-

Sveto mašo so darovali duhovniki Vili Hribernik, Tibor Tóth in Dejan Horvat

som »Sterin doma samo vözvonijo«.

Rezultat učinkovitega sodelovanja članov lokalne samouprave, tukajšnje Slovenske narodnostne samouprave, Državne slovenske samouprave ter Društva

ri je sodeloval števanovski cerkveni zbor.

Ob 14. uri smo na števanovskem pokopališču odkrili spominski steber z napisom »Sterin doma samo vözvonijo«, ki ga je dala postaviti Državna slo-

V kulturnem programu so nastopili tudi najmlajši, malčki domačega vrtca

za lepšo vas in ohranjanje tradicije je bila dobro obiskana in uspešno izvedena prireditev.

Prireditve smo začeli zgodaj zjutraj z dvigom prapora, potem pa se je v duhu prostovoljstva in ob koordinaciji kuharja Krisztiána Szabója ter v sodelovanju kuhinjskih pomočnic in pomočnikov, ki so nudili pomoč pri lupljenju krompirja, skuhala izredno

Domačini pod lipami ob cerkvi

venska samouprava v čast odseljenim Porabskim Slovencem, ki ohranjajo slovensko kulturo. Steber sta odkrila predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš in predsednica Slovenske narodnostne samouprave Agica Hollec. V svojih nagovorih sta govorila o pomembnosti in cilju postavitve spominskega stebra. Spominski steber so župniki blagoslovili med prelepim petjem Cerkvenega pevskega zbora, nato smo obenj položili venec ter rože in prižgali sveče.

Kulturni program se je začel ob pol treh na odru, ki je bil postavljen pred cerkvijo. Slavnostna govora sta imeli županja Erdei Lászlóné in članica lokalne samouprave Anita Kovács. V okviru kulturne prireditve so nastopili:

malčki Dvojezične osnovne šole in vrtca Števanovci, Folklorna skupina Dvojezične osnovne šole in vrtca Števanovci, Gorički lajkoši, Števanovske ljudske pevke, Citraši Osnovne šole Óriszentpéter, Skupina za sodobne ples v Števanovcih.

Po uspešnih nastopih smo program nadaljevali s pogostitvijo udeležencev in jim ponudili razne aktivnosti na prostem: malčke smo presenetili z napihljivim gradom, zainteresi-

rani pa so lahko poskusili tudi lokostrelstvo. Od 17:30 je uspešen Plesni klub Enjoy zabaval publiko. Po

Državna slovenska samouprava je tudi na števanovskem pokopališču predala spomenik odseljenim Slovencem. Ob spomeniku je spregovoril predsednik DSS Martin Ropoš

nastopu plesnega kluba je predsednik Društva za lepšo vas in ohranjanje tradi-

Organizatorji se posebej zahvaljujejo Državni slovenski samoupravi za spominski steber, ki je bil

postavljen na števanovskem pokopališču, in nadalje obveščajo zainteresirane, da tisti, ki želijo podpirati naša prizadevanja, lahko finančno podpirajo našo aktivnost (za nadaljnje informacije prosimo pokličite: 06-94-534-024).

Društvo za lepšo vas in ohranjanje tradicije Števanovci se posebej zahvaljuje za fi-

nančno podporo, ki jo je nudil Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, in

Otroška folklorna skupina DOŠ Števanovci je zaplesala ob spremljavi harmonikarja Borisa Velnerja

cije Zoltán Doncsecz slavnostno razglasil rezultat tekmovanja z naslovom »Najlepša domačija v Števanovcih« in predal nagrado. Temu je sledila skupna zumba in koncert skupine Bad Apples.

Med navedenimi programi in aktivnostmi so lahko vsi navzoči zase našli zanimiv program, tako je prireditev potekala v zelo dobrem vzdušju.

za pomoč članom društva in drugim aktivistom, ki so aktivno sodelovali pri organizaciji in izvedbi programov.

Nadalje se zahvaljujemo tudi vsem udeležencem prireditve, ki so se odzvali našemu povabilu in so s svojo navzočnostjo in aktivno udeležbo na programih obogatili našo prireditev!

Društvo za lepšo vas in ohranjanje tradicije

OD SLOVENIJE...

Poslanci sprejeli rebalans proračuna

Državni zbor je s 46 glasovi za in 32 proti sprejel rebalans proračuna za leto, potrdil je tudi novelo zakona o izvrševanju proračunov za letošnje in prihodnje leto. Državni zbor je zavrnil vseh enajst amandmajev opozicije in podprl dopolnili odbora za finance, ki zagotavljata dodatne tri milijone evrov za turistično promocijo in dodatne tri milijone evrov za infrastrukturo v romskih naseljih. Z rebalansom se za letošnji načrtovani proračunski prihodki znižujejo za 527 milijonov evrov na 8,1 milijarde evrov, odhodki pa ostajajo pri 9,6 milijarde evrov. Proračunski primanjkljaj naj bi tako znašal 4,4 odstotka BDP oziroma 1,5 milijarde evrov. Rebalans sicer med drugim predvideva tudi dodatne prihodke od davka na srečke, saj so poslanci zakon, ki prinaša ta davek, potrdili. Vlada se bo kmalu morala lotiti še rebalansa proračuna za prihodnje leto. Sprejeti proračun za prihodnje leto predvideva za 8,4 milijarde evrov prihodkov in 9,3 milijarde evrov odhodkov, kar bi pomenilo 907 milijonov evrov proračunskega primanjkljaja.

Toča poškodovala vladno letalo

Piloti Slovenske vojske so pri usposabljanju poškodovali vladno letalo falcon, kar pomeni, da bo treba odšteti še nekaj več davkoplačevalskega denarja za njegovo vzdrževanje. Poškodba vladnega letala se je pojavila dan pred poletom obrambnega ministra v Libanon, ko sta pilota kljub vremenskim radarjem v letalu in pripravi na polet poletela skozi točo. Ledena zrna so poškodovala nos letala in del trupa. Na ministrstvu za obrambo (Mors) so potrdili, da je bilo letalo poškodovano in da so opravili preventivni pregled falcon v Ženevi. Ta je bil izveden v okviru usposabljanja, pri tem pa menda niso nastali dodatni stroški. Poškodbe, ki so nastale, naj bi po pojasnilih Morsa sanirali ob prvem večjem vzdrževanju.

Kauli po šajbi pa kisnej v peč

V naši novinaj ste že leko prešteli, ka so na konci junija v Števanovci za mlajše držali že tradicionalni lončarski tabor. Eden den smo mi tō pokukivali na dvojezično šaulo, pa najšli flajsne mlade lončare, šteri so se ranč včili od prekmurski majstrov te meštrije.

»Lončarstvo je takša meštirja, ka se trbej včiti duga-duga lejta« - je povōdo eden od lončarov Karel Šalamon, šteri je ovak škonik na Osnovnoj šauli Grad. »Na našoj šauli že več cajtā delam z mladimi lončari in v tej lej-taj sem vōvčiu en par takši, šteri leko že sami napravijo posauda iz ilojce. Eni se s tem spravljajo zavolo toga, ka jim je tau veseldje, depa po končanoj šauli gorenja-jo s takšim delom. Trgē-štir-ge pa gestejo takši, šteri že doma tō majo šajbo (vretēno) pa tam delajo. Ovak se delo ne splača, žmetno je od toga živeti, za veseldje pa je fanj« - je raztomačo lončarski majster.

Prekmurje je krajina, štera je erična po svoji lončaraj, posaudaj iz ilojce. »Delamo na tem, ka aj bi meštirja nej vōmrla, vejpa ima sploj dugo tradicijo. Če so lončari leko delali v dosta žmetnejši cajtā, mo donk ladali zdaj tō« - brodi Karel Šalamon, šteri pa eške povej, ka zatok je vūpanje nej zgūbleno: »Ilojca je sploj fajni material, lepau se go dā spraviti v formo. Trbej go primliti, meti veseldje, ka samo iz veseldja leko grata posauda.«

Na letošnjom lončarskom tabori so mlajši začnili pā z najbole prausnimi posaudami. »Na začetki redimo male sklejce, šterim je lēko formo dati. Tau so nizke posau-de, gda so že šaularge bole batrivni, začnemo vi-šiše dele. Radi redijo kakše vaze, ka so gizdavi, če leko takše odnesejo domau ma-

teram. Veseldje je, če je posauda za pravi nūc« - pripovejda lončar z Grada pa eške raztomači: »Nemamo problemov, ka bi mogli mlajše trcati za delo. Uni pridejo do nas,

se kisnej spravlo s takšim delom, samo eške nemam zavolē znanja.«

Organizatorka ausmoga mednarodnoga lončarskoga tabora, ravnateljica DOŠ Števanovci Agica Holec je

Škonik Karel Šalamon že duga lejta vči lončarstvo

pa nas prosijo, aj pomagamo, so sploj motiverani. Čūtenja ilojce nikdar nedo pozabili.«

Med mladimi lončari smo najšli veseloga pojbiča Davida Sukiča s Kovačev-vec. »Že v mali lejta sem čūu za lončarski krožek pa sem se odlaučo, ka mo probo. Zdaj pa sem komaj čako, ka pridem

tapravla, ka majo dva šaula-ra z Grada pa dva z Mačkovec. Zvūn dve deklin z Gorenjoga Sinika pa so vsi mlajši domanji. »Oba lončara sta iz Slovenije, tak morejo šaularge mujs poslušati pa gučati slovenski. Večkrat ponovijo rejči, štere nūca-jo pri takšom deli, vejpa lončari ne kažejo samo z rokami, liki povejo tō, ka

Štefan Zelko je peč na Gradi zozido z rokami

v Števanovce« - tomači pa cūjdeje: »Na začetki so majstri zgnetli ilojco, mi smo pa go lūčili na šajbo. Te smo go formerali pa centrerali. Tau je malo bole žmetno delo, pa eške bole, gda trbej posauda narediti. Rad bi

delajo.« Organizatorka je eške cūjdala: »Za nauve mlajše je vse zanimivo, za tiste, šteri že več lejti odi-jo, žmetno kaj nauvoga po-kažeš. Tau je dobro, če se menjavajo, ka leko spozna-jo nauve padaše pa padaškinje.«

Na vsikšom tabori se mlajši vsi zamaj napautijo k šauli v prekmurskom Gradi, gde je lončarski majster Štefan Zelko zozido eno peč za žganje posau-de iz ilojce. Šaularom je vsikdar zanimivo, kak se veuka peč oprvin napuni z vōposenjenimi posaudami pa kak pod njimi z drvami zakūrijo. »Na začetki moreš skrb meti, ka ne zakūriš preveč naglo, ka te leko sirauva ilojca pa-ūči. Temperaturo trbej po-malek zdigavati, ka posau-da grata trda, ka jo leko nūcajo vertinje« - tomači lončar Zelko, šteri je takšo peč zozido doma pri sebi v Lemerji pa blūzi Radovljice na Gorenjskom tō. »Tau je klasična peč, v šteroj se žgē z drvami. Temperatura mora dosegniti 1000 stopinj, ka se vse glazure topijo kauli té vročine.« Glazirane (mázas) posau-de je prej ležej zaprati pa duže trpijo. Na letošnjom lončarskom tabori pa so na Grad pripelali sploj dosta posaud. »V peči je mesto za eden kubik (1 m³). Tū dē nut sploj dosta, če vejš napu-niti vse lūknje« - pripovejda lončar, šteri je ovak na lišti Unescove žive erbe, pa cūjdeje: »Žgati trbej palajfi 5 vōr, malo duže trpi, če do-sta posau-de nutdejemo. Iz ilojce napravlene nauve posau-de trbej najoprvin v senci, te pa eške 10 dni na sunci sišiti. Če se toga ne držimo, leko pride do šoka, pa sklejca pauči.«

Iz zidane peči pri gradskoj osnovnoj šauli je tistoga zadvečerka prihajo dim, zmejs so se pa mlajši špila-li na dvoriški. Oba lončara, Štefan Zelko pa Karel Šalamon, pa sta ranč tak povōdala svoje vūpanje: aj bi se donk eden mladi najšo v Porabji, ka bi sejdo k šajbi pa se vōvčiu za tau indašnoj, depa lejpo meštirjo.

-dm-

44. Tabor slovenskih pevskih zborov

22. pa 23. junija so se že 44-ič najšli pevski zbori iz ceje Slovenije pa iz sausedni rosagov v Šentvidu pri Stični. Prvi den, v soboto večer, je koncert slovenski zborov iz drugi držav. Vsevküper nas je bilau 11 zborov, 4 zbori so bili iz Srbije, 4 s Hrvaške, po en zbor pa iz Italije, Avstrije pa Madžarske. Porabske

Na drugi den v pau desetoj vöri je bila skupna proba za vse zборе. Letošnje geslo Tabora je bilau: »Pojo naj ljudje – Sijaj, sijaj sončece«. Na začetki je predsednik tabora pozdravo vse zборе pa goste, med njimi Igorja Teršarja, direktorja Javnega sklada R Slovenije za kulturne dejavnosti, mag. Jožeta

Slovence je zastopo naš zbor, Mešani pevski zbor ZS Avgust Pavel z Gorenjoga Senika. Predsednik tabora je že duga leta Jernej Lampret, ki nas vsakšno leto počaka s podpredsednikom Franjom Čučkom. Že v garderobi nas poiščeta, njuni topli pozdrav, tople besede nam dajejo mauč iz leta v leto. Od njiju bi se dosti predsednikov leko navčilo, kak je potrebna lejpa beseda, stisk roke.

Koncert se je začno v 8-oj vöri z nastopom domanji pevk. Slavnostni guč je meu predsednik tabora Jernej Lampret, steri se je po pozdravi zahvalo vsejm, ki pomagajo pri organizaciji. Šauli za prostore, vaščanom, steri prostovoljno delajo, okinčajo cejlo ves. Na konci je najavo, sto so jubilanti tabora: to sta bila Moški pevski zbor Šmarje Sapa Mešani pevski zbor Avgust Pavel z Gorenjega Senika. Seničarge že 41 lejt odimo v Šentvid, med tistimi, steri smo začnili, sem že samo sama. Dosti nji je na veke odišlo, drugi so pa enjali spejvati pri zbori.

Koncert je držo do 11. vöre, potem je biu lejpi ognjemet (túzijáték) s pihalno godbo pa večerja.

Ostermana, predsednika Zveze kulturnih organizacij Slovenije, Staneta Pečka, člana upravnega odbora pa umetniškega vodjo in dirigenta tabora Igorja Švaro. »Slovenska ljudska pesem je vse-skozi spremljala našega človeka na njegovi trdi poti skozi zgodovino. Pomagala mu je preživeti vse oblasti, tuje, domače. Bila je z njim v žalosti in veselji, ob deli in svetki. Ob zibelki in krsti, v družbi, na trgatvi, lüpanji kukarce, česanji perja, na ženitvi. Sprevodila ga je k sodakom, ga čakala, gda se je vračo. Tau je za starejše nej nika nauvoga. Zato go moramo ponavljati, gordržati, ljudska pesem je kulturna dediščina,« je pravo predsednik Lampret in se sklicevau na slovensko etnomuzikologinjo dr. Zmago Kumer.

Po povorki se je s fanfarami začno popoldanski program. Slavnostni govornik Jože Osterman je pravo, ka so pevci šentviškega Tabora varuhi ponosnega izročila. Igor Teršar je omenil, ka so gnešnji cajti težki, nosilci kulturnih programov ne zmorejo več sami pokrivati vseh stroškov, na drugi strani pa na prireditvah ni več obiskovalcev,

Dobrodošli doma 2013

V centru glavnega mesta Slovenije, v Ljubljani, je med 4. in 6. julijem bilo zelo živahno. V tem času je potekalo srečanje vseh Slovencev pod naslovom Dobrodošli doma. Pobudnik le-tega je že tretje leto zapored Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu. Pri oblikovanju vsebine in organizaciji pa sodelujejo štiri nevladne organizacije: Izseljensko društvo Slovenija v svetu, Svetovni slovenski kongres, Rafaelova družba in Združenje Slovenska izseljenska matiča.

Festivala se je udeležilo več kot 300 mladih iz Hrvaške, Bosne in Her-

Porabci in Prekmurci z ministrico za Slovence Tino Komel

cegovine, Italije, Makedonije, Madžarske in Argentine, ki so se predstavili z glasbenimi nastopi, etnografskimi delavnicami, razstavami itd.

Z Madžarske, iz Porabja, se je srečanja udeležila Folklorna skupina Zveze Slovencev na Madžarskem Sakalovci na podbudo Sekcije porabske mladine oz. predsednice, Martine Zakoč. Povezali so se s Kulturnim društvom Marko iz Beltincev, katero je k sodelovanju povabil Klub prekmurskih študentov oz. Mihaela Kalamar. Tako je nastala projektno mešana folklorna in pevska skupina.

Nastop naše skupine je bil v petek, 5. julija zvečer ob sedmih na Kongresnem trgu. Naš nastop sta spremljala tudi ministrica Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, Tina Komel, in državni sekretar, Boris Jesih. Med mnogimi gledalci smo videli še stare prijatelje in nekdane rojake. To je dalo pogum vsem, ki so nastopili. Malo smo se bali, ko je začelo deževati tik pred našim nastopom. Na srečo pa se je vreme hitro spremenilo in zopet postalo sončno.

Mladi iz Beltincev so prikazali običaj žetve. V preteklosti so pri tem običaju starejšim pomagali mladi in se pri tem poleg vsakodnevnega opravila tudi družili in gojili prijateljske vezi. Delo so si popestrili s petjem, zgodila pa se je tudi marsikatera šaljiva prigoda. Naša domača skupina je zaplesala porabski splet. Na koncu sta se dve skupini združili in skupno zaplesali oz. tako zapustili oder.

Bili smo ponosni nanje, saj jim je po nastopu tudi ministrica čestitala in želela vse dobro v prihodnosti.

Na koncu bi se še rada zahvalila v imenu Sekcije porabske mladine in Kluba prekmurskih študentov vsem, ki so v katerikoli obliki pomagali pri nastopu naše skupine. Hvala.

Martina Zakoč

če te nejsi brezplačne. Bodril je vse nas, da skupaj lažje preživimo krizo. Po gučih se je začno program s pesmijo »Slovenska dežela«, potejm so prišli na vrsto ženski zbori, moški zbori. Zaplesala je folklorna skupina Vidovo iz Šentvida. Zavolo toga, ka se je pusto dež, smo samo en tau Venčka narodnih leko spojeva-

li. Dapa kakšnokoli je vrejmien, če sunce peče ali dež dé, Šentvid je vsigdar velko doživetje. Pa tak je bilau letos tó.

Zahvalimo se Zvezi Slovencev na Madžarskem, ka nam je omogočila, ka smo leko šli na Tabor, sekretarki Gyöngyi Bajzek, stera je naša pevká tó, pa za organizacijo.

Vera Gašpar

... DO MADŽARSKE

Višje plače učiteljem

Povprečno za 34 odstotkov se bodo od septembra dvignile plače učiteljev na Madžarskem, je seznanil javnost minister za človeške vire Zoltán Balogh, ki je dodal, da se bodo v naslednjih štirih letih plače pedagogov dvignile vsako leto. Gre za kakih 150 tisoč osnovnošolskih učiteljev in srednješolskih profesorjev. Demokratični sindikat pedagoških delavcev je nezadovoljen, kajti, kot je rekel predsednik László Mendrey, na podlagi sprejetega zakona o pedagoškem življenjskem modelu (poklicnem napredovanju) bi morali dobiti učitelji in profesorji septembra za 58 odstotkov višjo plačo, ne za 34.

Nova Oplova naložba v Monoštru

Državni sekretar za zunanje in gospodarske zadeve pri Uradu premiera Péter Sziijártó je v torek, 9. julija, na tiskovni konferenci najavil, da načrtuje tovarna Opel novo naložbo v Monoštru. Opel bo investiral v monoštrsko tovarno dodatnih 60 milijonov evrov in bo ustvaril 100 novih delovnih mest. Od leta 2010 je to tretja večja naložba v Monoštru. Sedanja naložba bo povečala proizvodne kapacitete obrata Flex, ki proizvaja srednje velike (1,6-litrške) bencinske in dizelske motorje. S posodobitvijo proizvodnih trakov bo narasla letna kapaciteta omenjenega obrata za 70 tisoč motorjev, tako bodo letno proizvedli 650 tisoč motorjev.

Štipendije za dijake z vzhoda

Z vsakim študijskim letom bo dobilo štipendijo za študij kakih dva tisoč študentov iz vzhodnih držav, je najavil državni sekretar za zunanje in gospodarske zadeve pri Uradu premiera Péter Sziijártó. Program Stipendium Hungaricum je namenjen predvsem študentom s Kitajske, Japonske, Singapurja, Vietnama. Pričakujejo študente tudi z območja Kavkaza in iz arabskih držav.

Če se samo žaurgaš, ti tō nede baukše

Dosta odim po Porabji pa kak sem že večkrat piso, za mene je edno najlepšo mesto na Gorejnjom Seniki Janezov breg. Če kaj na Seniki odim pa mam malo časa, te se vsigdar stavim pa malo kauli poglednem. Tau je tisti svejt, pokrajina, ka za mene pomeni Porabje. Tū se je že zato tū kaj spremenilo, dapa ešče itak nej tak fejt kak spodkar v vesi ali v drūgi vasaj. Tau se meni vidi najbola na Janezovom bregi, ka vsikšo paut, gda tam odim, nika nauvoga zvejm ali vidim. Tak je tau bilau prejšnji keden, gda sem pri *Törkini Ilonki* odo. Na srejdj ograda edna lejpa kuča stoji, kaulivrat lejs, človek bi si baukšo pa lepšo mesto ranč želiti nej mogo od tauga.

- *Ilonka, vi vejn ranč ne vejte, kak v lejpom mesti živate?*

»Ta kuča je telko stara kak ge, že sedemdeset dve leti stoji. Pa nej bi trbelo redti tū kučo, zato ka tam spodi na raveni, kak so očini stariške meli grünt, bi leko zidali. Samo moj oča je tau pravo, ka bola do tū zidali, ka tū cejlo ves lepau vidi tanūt. Te je eške lejpo bilau, zato ka nika grmauvge nej bilau, zato ka vsakši kosiu, eške mejau so vōpoželi. Zdaj kaulivrat drūgo nega, trnje pa taši pikaške. Sprvoga, gda je tau grmauvge začnilo gorrasti, te sem eden taši štraf vōpucala, ka sem doj malo na ves vūdla. Dapa tisto bi tak nagausta trbelo sekati, ka sem bola taknjala. Če ge nemo vidla drūgoga, te oni name tō nedo vidli, sem si mislila.«

- *Vi zato svoj grünt kaoli rama vredi mate.*

»Baug vej, kelkokrat moram tau kositi, aj ne zara-

kugli tam tanūt.«

- *Kak kosite, z rokauv?*

»Nej, z nitkarcov, ka tak na pleča si obejsiš, gde je pa bola gnako, tam pa s kosilnicov. Eške sreča, ka ge se k tejm mašinom vse razmej, ovak bi tau z rokauv nej ladala dolapokositi. Vejš, tau je tak, ka če je potrebno, te se vse leko navči.«

- *Kak nagaušta dete tado-la v ves?*

»Prva, gda smo eške krave meli, te je dosta trbelo ojditi, zato ka zazranka že rano sem mlejko nesla, te sem cejli den delala pa večer znauva sem zopojdla te breg. Gda sem

eške mala bila, te se je nej štel, tak sem šla, ka se je vse prašilo za menov. Dostakrat so mi prajli, ka tak dem, kak bi me vrag z bōrglami tisko za rit vō po brgej. Dapa zdaj že ne ladam, nej čūda, da tak malo gejm kak edno malo dejte.«

- *Drva si vi sami spravla-te na zimau?*

»Do tega mau je zato šlau, dapa zdaj že vsigdar žmetneje. Človek bi za peneze gorvzejo, dapa koga mo prosila, če negajo delavci. Letos sem stejla dati vsejči, dapa šogor me je dojzgučo, aj prvin stara drva tazakūrim. Tak so mi te sprtulejt drva vkūpzožagali, dapa kalala sem pa ge. Vргеče je šlau, zato ka sūjo bilau pa soklato. S tapačov sem nūtvsejkla, dapa nej sem mogla raznokvdariti. Te sem nakli dojdjala pa sem s hamerom kovala. Kelkokrat sem gorvdarila, telko-

krat se je takobaco. Dosta sem se mantrala pa švicala, dočas sem vse tarazdunkala.«

- *Kelko časa živate vi sami?*

»Zdaj je že tridvajsti lejt tau-ma, ka mi je mauž mrau, od tistoga mau sem sama.

- *Mlajšov nejmate?*

»Nej, sama sem. Nej krave, nej svinje nika nejmam. Gda je mauž mrau, te sem krave odala, ka bi delala, da sem sama ostala. Vernau je žetva bila, gda je mauž mrau, večer si je dojlego pa zazranka, gda je stanti trbelo, že se je nej prebūdo. Nejssem znala, ka zdaj baude, kak mo nutvozila snopke. Dapa lūstvo je dobro bilau, pa so mi prišli pomagat. Ge sem drūgo delo nej mejla, samo sem vozila, zato ka na njivi so mi naklali, doma so mi pa dojspraznili. Tak naleki sem ge tisto žetvo domau spravila, ka tau ranč ne morem tapovedati. Gda sem mlatila, te ranč tak je lūstvo vkūpparletelo pa vse so mi pomogli. Ranč tak je bilau, gda smo kukurco lūpali, te je cejla ves kauli vrat vse vkūpprišla. Na pa te na drūgo leto sem že tak nej telko delala, zato ka

sem krave že odala.«

- *Kelko krav ste meli?*

»Tri.«

- *Vse ste leko pripauvali na grūnti, ka je za maro pa za svinje trbelo?*

»Prvin smo eške pripauvali, dapa sledkar že nej. Potistim ka sem krave odala, pujčke sem zato eške mejla, pa zavolo tauga sem mejla tikvi posajeno, dapa s cejle njive sem samo tri tikvi domau prinesla, drugo so srne pa gelenge vse dojzeli. Te sem čemerna gratala pa sem več nikanej sadila, pa svinjau sem več tō nej mejla. Zdaj samo telko mam, ka meni trbej, malo krumpline, papriko, paradajs pa tašo. Telko baude, ka mena trbej, zato ka meni edna karbūla krumplinov dojde na cejlo zimau.«

- *Vi ste prvin odli kama delat?*

»Prvin sem ge na repo odla gda sem eške dekla bila. Petdesetšestoga sem prvič ūšla na repo, pa eške potistim sem ojdla, gda sem se oženila leta šestdesetprvoga. Sledkar sem pa že moža tō nanje vzela, aj z menov vred dé, zato ka ovak nika nede šlau. Vejš, kak sva mūva tam lepau slūžila, tak sem prajla, ka nemo krave meli pa baukše vōprideva. Gda je csopor-tos lap (skupinsko ocenjevanje dela) nutprišo, te je že nej tak dobro bilau, zato ka tisti, šteri so bola močnejši bili, so mogli delati za drūge tō, šteri so nej ladali, gda so mlatili pa žakle trbelo nositi. Te je mauž čemeren grato pa pravo, ka on več nede ūšo na repo, če de samo eden pečeni krumplin na den djo pa tō nej. Te je tak tau vrag vzejo, nej sva odla več na repo pa sva doma začnila grünt delati. Zdaj pa že gda sem sama

bila, sem k Dolgosi na vrt-narstvo odla delat, sprvoga samo te, gda je potrebno bilau, sledkar bi pa že nej maro, če bi v soboto pa v nedelo tō delala. Vejn zato, ka taše somare bi nej dau-bo nin nej, kak smo mi bili. Bilau je, ka smo zazranka v sedmoj odišli pa večer v sedmoj smo prišli samo domau. Dapa vejš, kak je tau, delati je trbelo, dapa plačati je nej trno sto.«

- *Kak ste se leko vcujzeli k tauma, ka gnauk ste samo sami ostali?*

»Ka bi delala, če sem sama ostala, dapa ge sem se nikdar nej bojala. Gda je mauž mrau, edna sausedica je prajla, ka prejk pride k meni spat, dapa ge sem prajla, ka če mi je prvin nikanej djau, zdaj pa bola nika ne deje. Prejšnjo leto smo eške trge bili, zato ka mati eške tō živela, ona je novembra mrla, za pau leta, juliusa pa mauž. Tau je malo špajsko bilau, ka tak brž sem sama ostala, dapa zdaj sem se že vcujvzela. Vejn me Baug fejt rad emo, zato me je tak pokastigo.«

- *Velki lugaš mate na dvorišči, ka baude z grau-djami?*

»Vino napravim, lani sem dvejstaudvajsti litrov mejla.«

- *Ka delate z vinom?*

»Prvo leto sem nika tazaudala, zdaj nej, zdaj tak pomali malo tacmrkam.«

- *Še tau dobro, ka ste vi vsigdar tak koražni, etak bola lakejše preživete, ka ste sami.*

»Kak pravijo, z naure lūk-nje nauri veter piše, se smejejo Iloka, »če samo zmišlavaš pa se žaurgaš, od tistoga nika nede ti baukše.«

Karči Holec

Modeli, značilnosti in težave manjšinskega šolstva

Iti od človeka do človeka

Madžarska narodna skupnost v Sloveniji je v Lendavi pripravila konferenco z naslovom Modeli, značilnosti in težave manjšinskega šolstva v Sloveniji in širšem prostoru. Osrednja misel okrog petdeset sodelujočih na konferenci, ki je potekala v okviru pro-

jekta E-kompetence učiteljev v dvojezičnih šolah, je bila, da šola pri učenju materinščine ne more postoriti vsega, ampak potrebuje podporo družine in širše družbene skupnosti.

Čeprav ima v Prekmurju dvojezično šolstvo že več kot polstoletno tradicijo, stvari niso idealne, je opozorila višja svetovalka za madžarski jezik Mária Písnjak. »Pomembno je, da se povezujemo vsi, šolske oblasti, ministrstvo, šole, starši in tudi predstavniki manjšinske politike. Pri ohranjanju maternega jezika ima družina izredno močan, lahko rečemo celo odločilen vpliv. Ker živimo v podeželskem okolju, ima pomembno vlogo tudi cerkev. Živimo v časih, ko ljudje več ne razmišljajo emocionalno, ne odločajo se na osnovi svojih emocij in pripadnosti, ampak po principu, ali mi bo to koristilo oziroma kaj bom jaz od tega imel. Zagotovo je naša naloga, da skrbimo za to, da ohranjamo emocionalno pripadnost na takšen in drugačen način. Tudi narodnostni politiki morajo najti stik z običajnimi ljudmi, pri čemer po mojem mnenju doslej niso bili najbolj uspešni. Treba je iti osebno od človeka do človeka, se z njim pogovarjati in učenje manjšinskega jezika osmisliti.« je poudarila Písnjakova.

Višja svetovalka za šolstvo Slovencev na Madžarskem mag. Valerija Perger, ki je na konferenci predstavila perspektive učenja in poučevanja slovenskega jezika v vzgojno-izobraževalnih ustanovah v Porabju, je menila, da se je potrebno usmeriti predvsem v prihodnost in ne razmišljati o tem, kaj vse je bilo na tem področju v minulih letih morda zamujenega. »V Porabju je slovenščina izginila iz intimnega družinskega okolja. Dominantni in največkrat edini jezik v družini ostaja madžarsčina,« je pojasnila Pergerjeva in opozorila, da se narodnostni učitelji starajo, podmladka pa ni. »Perspektive porabskega šolstva so, če bo tudi manjšina sama oziroma njeni predstavniki doželi, da je osnova ohranjanja skupnosti jezik, ki je živ, ki se govori in uči. Osnova vsega je dobra narodnostna šola, ki jezikovno in narodnostno vzgaja najmlajše pripadnike manjšinske skupnosti,« je prepričana Pergerjeva, ki opozarja, da dokler Porabje ne bo imelo ustreznih programov za spodbujanje in gospodarsko oživljanje okolja, »ki bodo prinesli ponudbo novih govornih položajev za slovenščino, bomo lahko le žalostno gledali kako slovenščina izginja, ne samo iz javne rabe, ampak tudi iz intimnega družinskega okolja.«

Silva Eöry

Metko imamo radi, slovenščine pa ne (preveč)

V teh julijskih dneh, ko so vrata vseh, ne samo porabskih, šol zaprta; učenci na težko pričakovanih počitnicah, učitelji pa na zasluženem dopustu, tudi sama malce počivam (čeprav bi morala pripravljati takšna in drugačna gradiva za tabor, poletno šolo, nastajajoči učbenik), kajti vsak od nas mora tu in tam vsaj malo izpreči, napolniti lastne baterije in s svežo energijo oskrbovan ponovno vpreči.

Uživam v brezdelju, letošnje poletno vreme sicer ni nek presežek, toda vseeno se da kar prijetno lenariti, vmes kaj osvežilnega popiti, lahkega prigrizniti, kaj nezahtevnega prebrati, toda misli mi pogosto uidejo tja čez »Srebrni breg«, kjer sva z mojim modrim renaultom postala nepogrešljivi del porabskih cest od Gornjega Senika, preko Monoštra do Števanovcev.

Po mojem poldrugem letu prisotnosti na obeh dvojezičnih osnovnih šolah, prav tako pa tudi na osnovni šoli Arany János in na gimnaziji v Monoštru, mi v glavi vedno glasneje odzvanja retorično vprašanje: Kje si, slovenščina?

Lep je občutek, ko zjutraj prispeš v števanovsko ali na gornjeseniško šolo in slišiš glasen Dober dan! Prvič, drugič, ... petdesetič, stotič v enem dnevu. Potem si zaželiš še kaj več, na primer odgovorov na preprosta vprašanja, kot so: Kako ti je ime? Kako si? Koga iščeš? In odgovor je najpogostejši: Ja. Tisti pogumnejši vedno po navadi ob srečanju z mano hudomušno rečejo: Nasvidenje! V preteklem šolskem letu sem tudi sama poučevala slovenščino tri razrede na števanovski šoli. Na začetku šolskega

leta sem si za glavni cilj zadala: Govori, govori in govori – seveda slovensko. In to sem tudi naredila. Iz dneva v dan sem kot papiga ponavljala ena in ista vprašanja, skratka vsakdanje fraze in tudi sama sebe prepričevala: Ni vrag, da se jim ne bi vsaj nekaj usadlo. In res se je, do počitnic smo s skupnimi močmi usvojili marsikaj. Brez olepševanja lahko rečem, da je ob koncu šolskega leta vsak učenec

dekleta, in to tista, ki znajo malo več. Uporabila sem različne učne strategije, tehnike, različna gradiva, različne pripomočke, vse v funkciji utrjevanja in nadgrajevanja slovenskega jezika. In ob ključku tabora me je mikalo, da bi jih povprašala, katero vsebino jezikovnega tabora bi črtali, pa raje nisem, ker odgovor žal poznam...

Pred nami pa je še ena aktivnost sredi julija, tista najlepša

Z monoštrskimi učenci, ki jeseni grejo že v 5. razred

znal odgovoriti na vsaj deset naključno zastavljenih vprašanj – so tudi izjeme, ki kljub temu, da razumejo, trmasto vztrajajo s svojim: Nem tudom! Naučili smo se tudi nekaj slovničnih osnov in pravil, ki jih bo potrebno vedno znova ponavljati, utrjevati in ... uporabljati.

Zame je bila prav posebna izkušnja jezikovni tabor na števanovski šoli, ki je potekal v tednu po uradnem zaključku šolskega leta. Udeležili so se ga vsi učenci od 4. – 8. razreda. Program je bil zelo pester, osrednja vsebina pa je bil vsekakor jezikovni del iz slovenščine, ki sva ga pripravila z učiteljem Lacijem Domjanom, in je bil prilagojen počitniškemu vzdušju, kar pomeni: sproščen, nevsiljiv, raznolik.

V moji skupini so bila samo

– to so jezikovne počitnice za porabske učence v Piranu. Letos je bilo veliko zanimanje zanje in peljali bomo tudi veliko otrok – okrog 40. Visoko koncentrirana motivacija uživanja na slovenski obali nas bo gnala, da bomo tudi tokrat pridno delali – zopet vse v funkciji učenja slovenskega jezika. In ko se vrnemo domov, bo žal slovenščina ponovno, tako kot ostale neobdobja šolske potrebščine, pospravljena ali odvržena v kot do začetka novega šolskega leta.

In novo šolsko leto bo spet tu, kot bi mignil. Razmišljam, kaj lahko naredim, da bo drugi del trditve iz naslova mojega prispevka prav tako trdil kot prvi... Upam le, da tudi prvi ni le zgolj moja pobožna samovšečna želja...

Metoda Perger

RTV SLO **PETEK, 19.07.2013, I. SPORED TVS**
6.45 POLETNA SCENA, 7.15 ODMEVI, 8.00 OTROŠKI PROGRAM, 11.00 MADAGASKAR, DOK. odd., 12.00 PANOPTIKUM: REVŠČINA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 POLNOČNI KLUB: POT POD NOGE, POGOVORNA oddaja, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.50 ALEKS V VODI, RIS., 15.55 GREGOR IN DINOZAVRI, RIS., 16.05 TABORNIKI IN SKAVTI, POUČNA NANIZANKA, 16.20 V BOJU S ČASOM, NEMŠ. NAD., 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 POLETNA SCENA, 17.35 STRASTI, TV-NAD., 18.05 REMIZE, DRUGAČNA OKOLJA, DOK. odd., 18.35 LEONARDO: ZAKLAD V STOLPU, RIS., 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 60 LET ČETRTRKOVEGA VEČERA, 21.30 NA LEPŠE, 22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT, 22.50 POLETNA SCENA, 23.20 POLNOČNI KLUB: PONARODELE, POGOVORNA oddaja, 0.35 DNEVNIK, 1.00 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.25 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.50 INFOKANAL

PETEK, 19.07.2013, II. SPORED TVS
7.00 OTROŠKI INFOKANAL, 8.00 ZABAVNI INFOKANAL, 14.20 TOČKA, GLASBENA oddaja, 15.35 AFS FRANCE MAROLT: PREPLETANJA, SLAVNOSTNI KONCERT OB 65-LETNICI, 16.35 PRISLUHNI MO TIŠINI: 6 LET SPLETNE TV IN 10 LET ZAKONA O SZJ, IZOBRAŽEVALNA oddaja, 17.05 MOSTOVI - HIDAK, 17.40 LEGENDARNI TOUR DE FRANCE, DOK. SER., 18.35 KNJIGA MENE BRIGA, 19.00 TOČKA, GLASBENA oddaja, 20.00 ČUDESA VESOLJA: GLASNIKI, DOK. SER., 20.50 KENNEDYJEVI, KAN. NAD., 21.35 SVET BREZ KONCA: ŠAH, KOPRODUKCIJSKA NADALJEVANKA, 22.20 VARES: TUROBNI TANGO, FINSKA NANIZANKA, 23.50 TOČKA, GLASBENA oddaja, 0.35 ZABAVNI INFOKANAL

SOBOTA, 20.07.2013, I. SPORED TVS
6.10 ODMEVI, 7.00 OTROŠKI PROGRAM, 9.30 BUKVOŽER, OTROŠKA oddaja o KNJIGAH, 9.35 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 10.15 BESEDI NA SLEDI: SIMON GREGORČIČ, OTROŠKA NANIZANKA, 10.50 MOJA SOBA: ŽIVA - JUDOISTKA, 11.10 NINA: TEST, MLAD. NAD., 11.50 ČUDOVITO POPOTOVANJE NILSA HOLGERSSONA, KOPRODUKCIJSKA SERIJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.25 TEDNIK, 14.20 PRAVA IDEJA!, 14.50 NA LEPŠE, 15.25 KAKO ŽIVJO SLOVENSKI GRADOVI, DOK. SER., 15.50 NACRTI PODZEMELJA, DOK. odd., 16.20 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 NA VRTU, 17.40 SKRITI KOTIČKI SVETA: INKOVSE SOLINE, DOK. SER., 18.30 OZARE, 18.40 VSE O ROZI, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.00 OBUJENI PRVAK, AM. FILM, 21.50 POROČILA, 22.20 POLETNA SCENA, 22.45 SINOVI ANARHIJE, AM. NAD., 23.30 DVANAJST: HERNAN DIAS ALONSO, 0.30 OZARE, 0.35 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 1.30 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.50 INFOKANAL

SOBOTA, 20.07.2013, II. SPORED TVS
10.30 SKOZI ČAS, 11.25 POLETNA SCENA, 11.50 UMETNOST IGRE: BORŠTNIKOVO SREČANJE, 12.25 SLOVENCI V ITALIJI: SODELOVANJE GORIC, 13.10 ŠPORT, 16.10 ZGODOVINA ATLETSKIH SVETOVNIH PRVENSTEV: PARIZ 2003, ŠPORTNI FILM, 17.05 NOGOMET - POKAL KONFEDERACIJ, POLFINALE: ŠPANJA : ITALIJA, 20.00 ŠPORT, 22.00 SOBOTNA GLASBENA NOČ: EVROPSKA GLASBA BREZ MEJA, 22.55 NA LEPŠE, 23.20 ZABAVNI INFOKANAL

NEDELJA, 21.07.2013, I. SPORED TVS
7.00 ŽIV ŽAV, 10.15 DEDEK V MOJEM ŽEPU, AM. NAR., 10.45 SLEDI: MAJA ĐUKANOVIĆ, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.25 60 LET ČETRTRKOVEGA VEČERA, 15.00 PRVA DAMSKA DETEKTIVSKA AGENCIJA, ANG.-AM. NAD., 16.00 KOMISAR REX, KOPRODUKCIJSKA NANIZANKA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 MALI ŠIRNI SVET, ANG. NAD., 18.10 NAŠI VRTOVI: BOŽIDAR ZAVŠEK, DR. RUDI ZUPAN, DOK. SER., 18.40 NODI V DEŽELI IGRAČ, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.00 UMORI NA PODEŽELJU - REDEK PTIČ, ANG. NAN., 21.30 ANKA TASMANKA, DOK. odd., 22.25 POROČILA, 22.55 POLETNA SCENA, 23.20 SKRIVNA DRŽAVA, ANG. NAD., 0.15 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 1.05 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.30 INFOKANAL

NEDELJA, 21.07.2013, II. SPORED TVS
9.00 SKOZI ČAS, 10.10 POLETNA SCENA, 10.35 DVANAJST: HERNAN DIAS ALONSO, 11.50 GLASBENA MATINEJA, 11.50 24. TEKMOVANJE ZA VELIKO ZBOROVSKO NAGRADO EVROPE - GRAND PRIX, 13.00 MOZARTINA SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA, DIRIGENT DAVID DE VILLIERS, 13.45 GLOBUS: EVROPA NA OKOPIH, 14.20 TURBULENCA, 14.50 NOGOMET - POKAL KONFEDERACIJ: BRAZILIJA : URUGVAJ - POLFINALE, 16.50 ZGODOVINA ATLETSKIH SVETOVNIH PRVENSTEV: HELSINKI 2005, ŠPORTNI FILM, 17.40 ULIČNA KOŠARKA, FINALE, REPORTAŽA IZ LJUBLJANE, 17.55 NOGOMET - DRŽAVNO PRVENSTVO: 2. KOLO, 19.55 ŽREBANJE LOTA, 20.00 POLETNI KONCERT IZ SCHÖNBRUNNA: MICHAEL SCHADE, DUNAJSKI FILHARMONIKI IN DIRIGENT LORIN MAAZEL, 21.45 V PASTI, DOK. odd., 23.15 BELI ZAJEC, TV-IGRA AGRFT, 0.00 ZABAVNI INFOKANAL

PONEDELJEK, 22.07.2013, I. SPORED TVS
6.55 POLETNA SCENA, 7.25 UTRIP, 7.40 ZRCALO TEDNA, 8.00 OTROŠKI PROGRAM, 10.00 POTEPANJA IN: ŽIVALSKI VRT, 4. DEL, oddaja ZA MLADE, 10.25 MLADI LEONARDO: PLES V MASKAH, ANG. NAD., 11.00 AMBASADORJI ČRNE GORE, DOK. FILM, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 POLNOČNI KLUB, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 MOJ PRIJATELJ ZAJEC: DARILO - POMEMBNI OPRAVKI, RIS., 16.10 SEJALCI SVETLOBE, OTROŠKA IGRANA SERIJA, 16.30 TABORNIKI IN SKAVTI, POUČNA NANIZANKA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 POLETNA SCENA, 17.35 STRASTI, TV-NAD., 18.05 ZGODOVINA ARHITEKTURE: KLASICIZEM IN HISTORIZEM, DOK. SER., 18.40 FRANČEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 TEDNIK, 21.00 STUDIO CITY, 22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT, 22.50 POLETNA SCENA, 23.20 UMETNI RAJ: 50 LET REVIJE

EKRAN, 23.50 KNJIGA MENE BRIGA, 0.15 SLOVENSKA JAZZ SCENA, 1.10 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 2.00 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.30 INFOKANAL

PONEDELJEK, 22.07.2013, II. SPORED TVS
7.00 OTROŠKI INFOKANAL, 8.00 ZABAVNI INFOKANAL, 13.25 TOČKA, GLASBENA oddaja, 14.40 NA LEPŠE, 15.45 ANKA TASMANKA, DOKUMENTARNA oddaja, 16.50 ČUDESA VESOLJA: GLASNIKI, DOK. SER., 17.50 DOBER DAN, KOROŠKA, 18.20 TO BO MOJ POKLIC, DOK. SER., 19.00 TOČKA, GLASBENA oddaja, 19.50 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 20.00 DEDIŠČINA EVROPE: REMBRANDT IN JAZ, NIZOZEMSKA NADALJEVANKA, 20.50 VERA: IZMIŠLJENA PRIPOVED, ANGLEŠKA MINI-SERIJA, 22.20 TOČKA, GLASBENA oddaja, 23.05 ZABAVNI INFOKANAL

TOREK, 23.07.2013, I. SPORED TVS
6.45 POLETNA SCENA, 7.15 ODMEVI, 8.00 OTROŠKI PROGRAM, 11.15 BISERI GLASBENE PRIHODNOSTI: PRVONAGRAJENCI 42. TEKMOVANJA MLADIH GLASBENIKOV RS, 12.20 UMETNI RAJ: 50 LET REVIJE EKRAN, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 STUDIO CITY, 14.20 OBZORJA DUHA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 NELI IN CEZAR, RIS., 15.55 DINKO POD KRINKO, RIS., 16.00 BARNI, RIS., 16.05 RIBIČ PEPE, POUČNA NANIZANKA, 16.30 TABORNIKI IN SKAVTI, POUČNA NANIZANKA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 POLETNA SCENA, 17.40 STRASTI, TV-NAD., 18.15 LOV NA ČAROVNICE, DOK. SER., 18.45 SIMFONORIJE, RIS., 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 DOKTOR MARTIN, ANG. NAD., 20.50 ZAKAJ REVŠČINA, DOK. SER., 22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT, 22.50 POLETNA SCENA, 23.20 GLOBUS, ZUNANJEPOLITIČNA oddaja, 23.50 ANKA TASMANKA, DOK. odd., 0.45 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.35 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.55 INFOKANAL

TOREK, 23.07.2013, II. SPORED TVS
7.00 OTROŠKI INFOKANAL, 8.00 ZABAVNI INFOKANAL, 15.20 TOČKA, GLASBENA oddaja, 17.00 MOSTOVI - HIDAK, 17.40 LJUDJE IN ZEMLJA, 18.30 SLOVENSKI VODNI KROG, DOK. NAN., 19.05 TOČKA, GLASBENA oddaja, 19.50 ŽREBANJE ASTRA, 20.00 MUZIKAJETO: BELTINŠKA BANDA, 20.35 NA UTRIP SRCA: ŠPIC-CVAKI: KATALENA, EDWARD CLUG, VALENTINA TURCU IN MARIBORSKI BALETNI PLESALCI, 21.45 KOTLOVINA, HRVAŠKI FILM, 23.45 TOČKA, GLASBENA oddaja, 0.30 ZABAVNI INFOKANAL

SREDA, 24.07.2013, I. SPORED TVS
6.45 POLETNA SCENA, 7.15 ODMEVI, 8.00 OTROŠKI PROGRAM, 10.00 SLOVENSKI VODNI KROG: NADIŽA, DOK. NAN., 10.25 MLADI LEONARDO: DIABOLIČNE IGRE, ANG. NAD., 11.00 ODKRITO: O PREGONU KORUPCIJE, AKTUALNA POGOVORNA oddaja, 11.55 ZAKAJ REVŠČINA, DOK. SER., 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 TEDNIK, 14.20 GLOBUS, ZUNANJEPOLITIČNA oddaja, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 PUJSA PEPA, RIS., 15.50 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 16.30 TABORNIKI IN SKAVTI, POUČNA NANIZANKA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 POLETNA SCENA, 17.40 STRASTI, TV-NAD., 18.10 ZDRAVJE SLOVENCEV, DOK. SER., 18.40 NELI IN CEZAR, RIS., 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 FILM TEDNA: TEORIJA KAOSA, AMERIŠKI FILM, 21.25 SLIKOVITIH 55, 22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT, 22.55 POLETNA SCENA, 23.20 GLASBENI VEČER, 0.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 0.55 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.20 INFOKANAL

SREDA, 24.07.2013, II. SPORED TVS
7.00 OTROŠKI INFOKANAL, 8.00 ZABAVNI INFOKANAL, 15.05 TOČKA, GLASBENA oddaja, 16.45 TO BO MOJ POKLIC, DOK. SER., 17.15 EVROPSKI MAGAZIN, 17.35 MOSTOVI - HIDAK, 18.05 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 18.30 NA VRTU, oddaja TV MARIBOR, 19.00 TOČKA, GLASBENA oddaja, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 SLOVENSKO OLIMPIJSKO STOLETJE, DOK. SER., 20.55 SLOVENSKO OLIMPIJSKO STOLETJE, DOK. SER., 22.00 R. DANSKI FILM, 23.35 TOČKA, GLASBENA oddaja, 0.25 ZABAVNI INFOKANAL

ČETRTEK, 25.07.2013, I. SPORED TVS
6.45 POLETNA SCENA, 7.15 ODMEVI, 8.00 OTROŠKI PROGRAM, 10.10 CIAK JUNIOR: MAMI SEDI Z NEKOM DRUGIM, KRATKI FILM, 10.30 LATINA, DOK. FILM, 10.45 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 11.25 MLADI LEONARDO, ANG. NAD., 12.00 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 12.25 NA VRTU, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 STUDIO CITY, 14.25 SLOVENSKI UTRINKI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 MEDO POPI IN PRIJATELJI, RIS., 15.50 ADI V VESOLJU, RIS., 15.55 MLADI ZNANSTVENIK JANKO, RIS., 16.05 ANICA, OTR. NAN., 16.30 TABORNIKI IN SKAVTI, POUČNA NANIZANKA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 POLETNA SCENA, 17.40 STRASTI, TV-NAD., 18.10 ZAPELJEVANJE POGLEDA, DOK. SER., 18.40 EZOPOVO GLEDALIŠČE, RIS., 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 ŠIVILJSTVO FONTANA, IT. SER., 21.50 SLIKOVITIH 55: OKUPACIJA ČEŠKOSLOVAŠKE, 22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT, 22.50 POLETNA SCENA, 23.20 SVETO IN SVET, 0.15 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.05 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.30 INFOKANAL

ČETRTEK, 25.07.2013, II. SPORED TVS
7.00 OTROŠKI INFOKANAL, 8.00 ZABAVNI INFOKANAL, 14.30 TOČKA, GLASBENA oddaja, 15.30 EVROPSKI MAGAZIN, 16.30 SLOVENSKI VODNI KROG, DOK. NAN., 16.55 MUZIKAJETO, 17.40 MOSTOVI - HIDAK, 18.10 SKRITI KOTIČKI SVETA, DOK. SER., 19.00 TOČKA, GLASBENA oddaja, 19.50 ŽREBANJE DETELJICE, 20.00 KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA SVEA ZAGORJE IN PIHALNEGA ORKESTRA LOGATEC Z GOSTI, 21.20 SCOTT IN BAILEY, ANG. NAD., 22.10 DVOJNA PREISKAVA, FR. SER., 23.35 TOČKA, GLASBENA oddaja, 0.25 ZABAVNI INFOKANAL

V a b i l o

Porabsko kulturno in turistično društvo Andovci in Slovenska narodnostna samouprava Andovci ter Državna slovenska samouprava Vas vljudno vabijo na

mlatitev ob VI. Slovenskem dnevu pri Porabski domačiji v Andovcih,

ki bo v soboto, 20. julija 2013.

Program:

14.00 Pozdrav
- Kulturni program
- Predaja priznanja „Za Andovce“
15.00 Predstavitve porabske mlatitve
Pogostitev
18.00 Veselica

M e g h í v ó

Rába-vidéki Szlovén Kulturális és Turisztikai Egyesület, Orfalu Szlovén Nemzetiségi Önkormányzata és az Országos Szlovén Önkormányzat tisztelttel meghívja Önt az

orfalui Tájé háznál rendezend ő hagyományos rába-vidéki cséplés bemut atására a VI. szlovén nap keretében,

melyre 2013. július 20-án kerül sor.

Program:

14.00 Köszönt ő
- Kulturális műsor
- Az „Orfaluért” díj átadása
15.00 Hagyományos rába-vidéki cséplés bemutatása
Vacsora
18.00 Bál

KÜHARJEVA SPOMINSKA HIŠA

NA GORNJEM SENIKU

(cerkvenozgodovinska in etnološka razstava)

Odprta ob torkih, četrtek in sobotah

od 12. do 16. ure.

Kontaktna oseba: Ibolya Neubauer

Tel.:+36-30-6088-695

Vodstvo v slovenščini!

Vstop brezplačen!

Naslov: H-9985, Gornji Senik, Cerkvena pot 11.

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukić

Naslov uredništva:

H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:

TISKARNA KLAR
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Ministrstva za
javno upravo in pravosodje (KIM) ter Urada RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15
1174 7068 2000 1357 0000 0000,
SWIFT koda: OTPVHUHB